

Algemene gegevens	
PPS-nummer	TKI-AF-16101
Titel	DATA-FAIR: value creation by data sharing in agri-food business
Thema	Consument & Keten
Uitvoerende kennisinstelling(en)	Wageningen Economic Research
Projectleider onderzoek (naam + emailadres)	Bert Vermeer bert.vermeer@wur.nl Sjaak Wolfert sjaak.wolfert@wur.nl
Penvoerder (namens private partijen)	Peter Preee ZLTO: peter.preee@zlto.nl
Contactpersoon overheid	Sjaak Mesu
Startdatum	1-1-2017
Einddatum	31-12-2019

Goedkeuring penvoerder / consortium	
De jaarrapportage dient te worden besproken met de penvoerder/het consortium. De TKI's nemen graag kennis van evt. opmerkingen over de jaarrapportage.	
De penvoerder heeft namens het consortium de jaarrapportage	☒ goedgekeurd ☐ niet goedgekeurd
Evt. opmerkingen over de jaarrapportage:	

Korte omschrijving inhoud/doel PPS
<p>Data, als grondstof voor monitoring, planning en sturing van processen, wordt steeds belangrijker in onze samenleving. Deze ontwikkeling wordt versterkt door het opkomende Internet of Things (IoT) waarin allerlei sensors, apparaten e.d. met elkaar verbonden zijn en real-time data kunnen leveren. Wereldwijd wordt de agri-food sector door deze ontwikkeling beïnvloed en voor Nederland is het belangrijk om hiervan te profiteren en tegelijkertijd een leidende positie in te nemen.</p> <p>Data krijgt veelal waarde door ze te combineren en aggregeren. Delen van data tussen bedrijven in de keten is daarbij belangrijk. Hoewel diverse bedrijven stappen in deze richting hebben gezet, stagneert deze ontwikkeling door discussies over eigendom van data en ontbreken van een goed businessmodel om de waarde van data te delen. Ook zijn applicaties moeilijk uitwisselbaar zijn tussen diverse platforms, apparaten en gebruikers. De voordelen voor boeren staan vaak minder centraal dan die voor de agri-business, wat het risico van weerstand tegen big data met zich meebrengt.</p> <p>Het DATA-FAIR project wil de innovatie versnellen door het organiseren van 8 grootschalige trials door het bedrijfsleven waarin een aantal data- en IoT-gebaseerde apps & services ontwikkeld worden waarbij data rondom het boerenbedrijf gedeeld wordt tussen diverse platforms en toegevoegde waarde gecreëerd wordt. De boer blijft hierbij aan de knoppen en bepaalt welke data gedeeld wordt, met wie en onder welke voorwaarden.</p>

Resultaten
Data krijgt waarde door combineren en aggregeren. Delen van data tussen bedrijven in keten is belangrijk, maar komt te traag op gang. Op dit moment lijken veel bedrijven al op deze ontwikkeling in te spelen, met name door het creëren van platforms waarop data wordt verzameld en gecombineerd. Echter, succesvolle toepassingen ontstaan alleen als meerdere datasets (private, IoT en open data) gedeeld kunnen worden. Daarvoor is het noodzakelijk dat

verschillende toepassingen en platforms makkelijk data kunnen delen en vooral dat dit voor de boer makkelijk wordt gemaakt en hij er ook voordeel van heeft.

In het project zullen duidelijke afspraken gemaakt worden over het gebruik van data, privacy en beveiliging. Uiteindelijk gaat dit alleen maar gebeuren als per toepassing de partners structurele afspraken maken over datagebruik, business model en de governance.

We zoeken naar modellen waarin spelers met elkaar kunnen samenwerken met behoud van eigen identiteit en business model. Er wordt ervaring opgedaan in het maken van afspraken over eigendom van data, governance van de applicatie en een businessmodel. Deze ervaringen worden op langere termijn concreet vastgelegd in organisaties, architectuur en infrastructuur.

Wat leverde het project op in 2017

- Middels een aantal trials worden concrete applicaties voor data-uitwisseling gerealiseerd.
- In sommige trials blijkt data-uitwisseling inderdaad niet eenvoudig te realiseren. Deze trials focussen op het maken van afspraken, governance en business model.
- Gewenste interactie tussen trials nog niet optimaal, dit zal aankomend jaar gebeuren
- Aantal taken binnen ondersteunende werkpakketten zijn goed opgepakt, zoals gedetailleerde plannen van aanpak m.b.t. technische integratie; projectbijeenkomst Minimum Viable Products; aanzet taxonomie big data businessmodel-varianten; uitzoeken van governance issues en maken mindmap.
- Interactie met externe partijen (JoinData, RVO, Kringloopwijzer) is complex maar vordert. De stuurgroep heeft met twee duidelijke verzoeken een lans gebroken voor meer effectief gebruik van BIN en RVO data.
- Op Europees niveau is het gedachtegoed van DATA-FAIR ingebracht in een aantal initiatieven, door: i) het mede aanjagen van een datahub in andere landen, met inleidingen door ondersteuning van projectontwikkeling ii) ontwikkeling van Digitale innovatie hubs over Europa, iii)bijdrage aan een Europese Code of Conduct over boerendata

Wat is het effect hiervan?

- Delen van data tussen bedrijven in keten is voorzichtig in gang gezet.
- Pijnpunten, met name wat betreft governance en business modellen worden duidelijk

Aantal opgeleverde producten in 2017 (geef in een bijlage de titels en/of omschrijving van de producten of een link naar de producten op openbare websites)			
Wetenschappelijke artikelen	Rapporten	Artikelen in vakbladen	Inleidingen/ workshops
2			8

Bijlage: Titels van de producten of een link naar de producten op een openbare website

Wetenschappelijke artikelen

How to build a successful business model with big data platforms? A product lifestyle perspective, Jos A.A.M. Verstegen, Bart Doorneweert; conference paper I-KNOW'17, Graz, Austria

Wolfert, S., Bogaardt, M.J., Ge, L., Soma, K., Verdouw, C.N., 2017. Guidelines for governance of data sharing in agri-food networks, in: Nelson, W. (Ed.), The International Tri-Conference for Precision Agriculture in 2017, Hamilton, p. 11.

Inleidingen/workshops

Sjaak Wolfert, Smart Farming Data: de Boer aan het Roer? CRM Partners event, 31 Oct. 2017, Barneveld.

Krijn Poppe, Attention to Data creates Growth, keynote presentation at the Global Food Summit, 29-30 Nov. 2017, Berlin, Germany, https://www.slideshare.net/krijn_poppe/global-food-summit-berlin

Sjaak Wolfert, Big Data developments in Agri-Food, presentation at the European Big Data Value Forum 21-23 Nov. 2017, Versailles, France, <https://www.slideshare.net/SjaakWolfert/big-data-developments-in-agrifood>

Sjaak Wolfert, Guidelines for governance of data sharing in agri-food, paper presentation at the International Tri-Conference for Precision Agriculture, 16-18 Oct. 2017, Hamilton, New Zealand, <https://www.slideshare.net/SjaakWolfert/guidelines-for-governance-of-data-sharing-in-agri-food>

Projectmeeting DATA-FAIR, 28 juni 2017, Wageningen, The Netherlands. Overview ontwikkelingen in ecosysteem van data-uitwisseling in de agrosector en Ontwikkeling Minimum Viable Products

Sjaak Wolfert. Big Data and Smart Farming. Presented at the Proagrica Future Farming Seminar at the Global Forum for Innovation in Agriculture, 10 May 2017, Utrecht, The Netherlands. <https://www.slideshare.net/SjaakWolfert/big-data-and-smart-farming>

Governance of Data Sharing in Agri-Food Networks: towards Common Guidelines. Presented at 11th International European Forum (Igls-Forum) (161st EAAE Seminar) on System Dynamics and Innovation in Food Networks, 13-17 Feb. 2017, Igls, Austria. <http://www.slideshare.net/SjaakWolfert/governance-of-data-sharing-in-agrifood-towards-common-guidelines>.

DATA-FAIR project overview - getting inspired. Presented at the DATA-FAIR kick-off meeting, 23 Feb. 2017 Wageningen. <http://www.slideshare.net/SjaakWolfert/data-fair-project-overview-getting-inspired-72541670>

Kennisonline:

<https://www.wur.nl/nl/Onderzoek-Resultaten/Onderzoeksprojecten-LNV/Expertisegebieden/kennisonline/AF-16101-Data-Fair.htm>